

Concursul Național Transcurricular de Lectură și Interpretare „Ionel Teodoreanu”
Ediția a XIII-a, Iași, 18-20 mai 2018
Clasa a V-a

Timp de lucru: 3 ore.

Subiectul I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

A. Lectura textului literar (40 de puncte):

*Arborele bătrân ațipea;
multe lucruri uitase. Știa
să ridice seva, să ivească florile.
Îl supărau paserile și zorile.*

*Atâta cântec nu putea pricepe;
auzea pitulicea că-ncepe,
și se trezea-n lumina încă slabă:
nu-i grabă, gândea, nu-i grabă.*

*Dar pițigoi, botgroși și ciocârlii,
zvârlind în aer notele-argintii,*

*umflau gușele cu-nfocare,
cu ochii țintă spre imensul soare,*

*care-ncepea, la margini de pământ,
să suie pe aripile-acestui cânt...*

*Atunci bătrânul, deșteptat de-a bine,
simțea cu vârful vânturile line,*

*și-ncet, încet, de cântec legănat,
el se lăsa, ca regii, lăudat.*

Magda Isanos, **Bătrânul rege**

1. Transcrie, din textul dat, un vers care conține un reper spațial. **(5 puncte)**
2. Precizează o temă identificată în textul dat, punând-o în relație cu un cuvânt-cheie care o susține. **(5 puncte)**
3. Explică, în 50-80 de cuvinte, titlul textului dat, prin raportare la mesajul acestuia. **(5 puncte)**
4. Transcrie, din textul dat, o figură de stil, precizând felul acesteia. **(5 puncte)**
5. Redactează un text descriptiv de cel puțin 100 de cuvinte, în care să prezinți trăirile tale dintr-o dimineață de mai, imaginându-ți că îl privești pe *Bătrânul rege* din textul dat. **(20 de puncte)**

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte):

De treci pe Valea Arieșului într-una din drumețiile tale, nu se poate să nu oprești la Muncelu. Acolo ai să întâlnești unul dintre cei mai măreți copaci pe care i-ai văzut vreodată. Și odată cu el ai să cunoști și legendele care se ascund sub coama sa, ale cărei frunze nu cad niciodată.

Ne aflăm pe malul stâng al Arieșului, în apropiere de Baia de Arieș, la Muncelu. Altădată pe aici șuiera trenul de ecartament, dar astăzi doar liniile înguste de fier mai aduc aminte de bătrâna mocăniță. Așa că lăsăm mașina la intrarea în sat și plecăm într-o drumeție până la Fagul Împăratului. Drumul este puțin dificil, dar Valea Arieșului ne însoțește la stânga noastră. Intrăm în pădure și o luăm pe o potecă ce dă semne că mai este folosită și astăzi. În cele din urmă ajungem la Fagul Fermecat și rămânem tăcuți văzând tulpina imensă. În loc de Fagul Împăratului putea fi lesne numit Împăratul Fag: coama sa este de o frumusețe imperială, iar dimensiunile copacului sunt spectaculoase. Bătrânii locului spun că pomul ar avea peste 500 de ani. La umbra sa, spun oamenii din sat, s-ar fi întâlnit Avram Iancu și Împăratul Austro-Ungariei, de acolo i-ar veni și numele.*

Ne uităm în continuare la imensitatea de copac din fața noastră și observăm că frunzele acestuia sunt stranii. Oamenii din sat ne povestesc că acestea nu cad niciodată. Își schimbă culoarea la fiecare anotimp, dar iarna nu cad, se usucă și rămân așa până cresc altele. Mai mult, în scorbura copacului este un adevărat izvor. O altă legendă spune că pe vremuri oamenii obișnuiau să bea apa din acest copac pentru a se vindeca de diverse boli. De aici îi și vine cel de-al doilea nume: Pomul Fermecat.

**ecartament, ecartamente* – distanța dintre fețele interioare ale celor două șine de cale ferată.

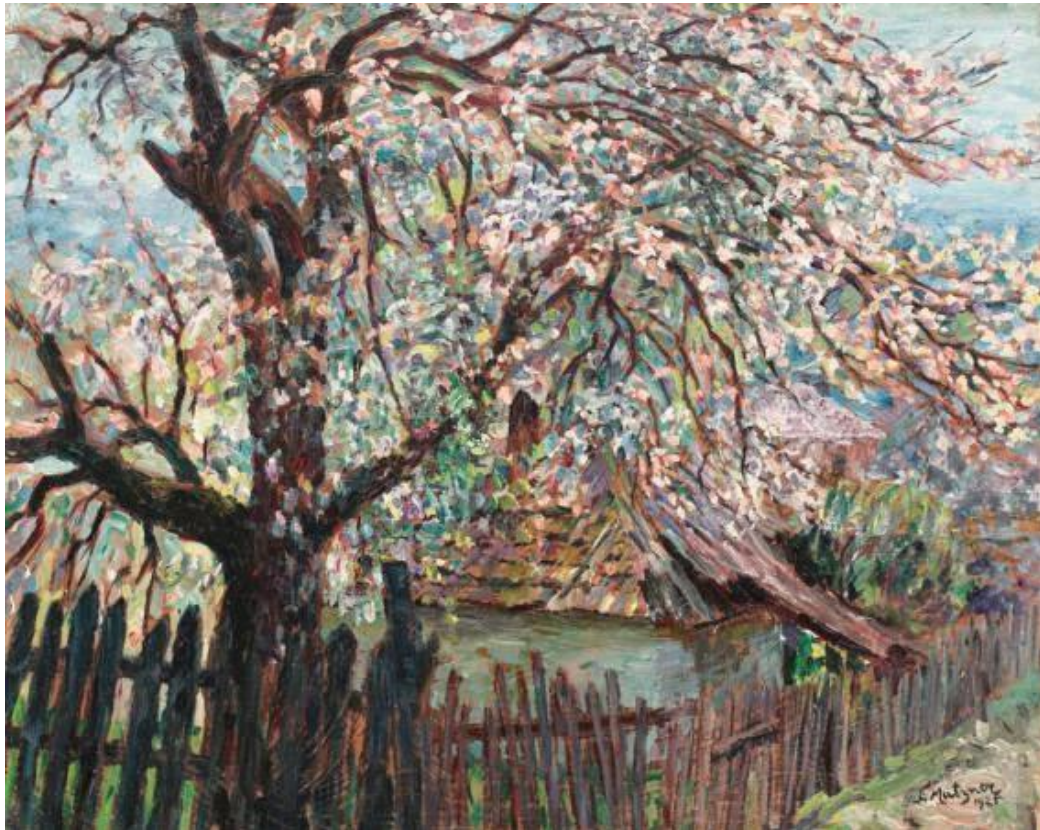
Fagul Fermecat de la Muncelu, copacul căruia nu îi cad frunzele niciodată, www.turistintransilvania.com

1. Precizează numărul de sunete din cuvintele: *legendele, acestuia, ajungem, schimbă, aici*. (5 puncte)
2. Construiește un enunț în care verbul *a veni* să aibă sens diferit față de cel din secvența *de acolo, i-ar veni și numele*, din textul dat. (5 puncte)
3. Scrie câte un sinonim pentru sensul din context al următoarelor cuvinte din ultimul alineat: *imensitatea, observăm, povestesc, stranii, diverse*. (5 puncte)
4. Precizează la ce alt timp ar putea fi verbul *a schimba*, cu forma din secvența: *Își schimbă culoarea la fiecare anotimp*, selectată din textul dat. (5 puncte)
5. Transcrie, din primul alineat al textului dat, *un substantiv comun articulat cu articol hotărât, un substantiv propriu, un substantiv nearticulat, un verb și un adjectiv*. (5 puncte)
6. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, rolul utilizării persoanei I în textul dat. (5 puncte)

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Privește cu atenție imaginea de mai jos, apoi rezolvă sarcinile de lucru formulate în continuare:



Samuel Mütznér, *Zi de primăvară*

1. Prezintă, în 80-100 de cuvinte, un detaliu cromatic sau de compoziție din tabloul de mai sus care ți-a atras atenția. (5 puncte)
2. Redactează o compunere narativă de cel puțin 250 de cuvinte, cu titlul *Copacul fermecat*, în care, valorificând sugestiile **imaginii de mai sus** și ale **textului nonliterar de la Subiectul I.B**, să prezinți o întâmplare desfășurată în timpul unei activități în cadrul unui proiect intitulat „O șezătoare interculturală”, la care participă elevi din mai multe țări. Pentru obținerea punctajului maxim, vei avea în vedere:
 - respectarea trăsăturilor textului narativ;
 - adecvarea compunerii la cerință, prin valorificarea creativă a imaginii și a textului indicat;
 - integrarea în text a cel puțin două secvențe descriptive;
 - respectarea normelor de redactare și de exprimare scrisă.

(15 puncte)

Notă:

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total: 100 de puncte.